

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jo da, i Hviderusland, helt bevidst, hvor man siger, at der skal man ind. Der er diktatur og en diktator, Lukasjenko. Man går ind og støtter de bevægelser, som han undertrykker. Jeg synes, det er en fuldstændig rigtig politik. Man skulle have gjort det i Irak også i øvrigt over for Saddam Hussein i stedet for at gå i krig. Så kunne man have opnået langt mere på kortere tid.

Kl. 16.45

Det, jeg siger, er, at man fuldstændig underkender de demokratiske tilbageskridt, som sker i Rusland. Rusland er ved at udvikle sig til et diktatur! Og derfor er man nødt til også at gå ind og støtte de bevægelser, som modarbejder den udvikling. Det er det, jeg godt vil have regeringen til at anerkende: at man ligesom revurderer sin Ruslandspolitik og ikke bare falder på halen for Putin, fordi han har gasreserver, fordi det er en stor økonomi, fordi det er en stor politisk magt. Man skal ligesom have nogle rene standarder for, hvad man støtter rundt omkring i verden, og det tilsiger, at man går ind og støtter demokratiske bevægelser i Rusland.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er den forskel på Hviderusland og Rusland, at Hviderusland ikke er medlem af Europarådet. Det er Rusland altså. Det var Europarådets medlemslande, jeg talte om.

Men hr. Holger K. Nielsen må ikke trække den derover og få det til at fremstå, som om at vi forsvarer alt, hvad der foregår i Rusland. Det gør vi bestemt ikke. Vi forsvarer ikke den udvikling, der har været på medieområdet. Vi forsvarer heller ikke den straffrihed, som altså stadig væk ser ud til i for høj grad at præge behandlingen af de overgreb, militæret har begået i Kaukasus. Det forsvarer vi ikke.

Så den her debat kunne have været konstruktiv og ordentlig, hvis hr. Holger K. Nielsen og hr. Rune Lund havde kørt på et ordentligt spor, men det gjorde de ikke. Vi er da bekymrede over situationen i Tjetjenien, vi er da bekymrede over situationen i Rusland. Men hr. Holger K. Nielsen og hr. Rune Lund vil stille det op, som om at vi, som går ind for den her vedtagelse, forsvarer alt – det er jo ikke rigtigt, vi er bekymrede over den udvikling – og at de, som går imod vores vedtagelse, står for alle de rigtige ting. Det er jo heller ikke rigtigt. De er kun kommet med to forslag, som er ubrugelige.

Vi kunne have haft en meget konstruktiv debat, hvis ikke hr. Holger K. Nielsen og hr. Rune Lund ville have kørt den ned til en konfrontationsdebat, for det danske Folketing kunne have ført en konstruktiv debat. Det beklager jeg meget, det ville jeg meget gerne have været rede til, men forslagene fra SF og Enhedslisten er ubrugelige, og tonen har været fuldstændig umulig at have med at gøre.

Vi fastholder presset på Rusland. Vi vil fastholde presset, således at demokratiet får mulighed for at folde sig ud. Jeg konstaterer bare, at det er bedre, end det var, men det skal blive bedre, end det er.

Vi konstaterer også, at det ikke er godt nok i Tjetjenien. Vi er enige med Europarådet i den vurdering, vi er enige med de eksperter, der har udtalt sig om det, og det påtaler vi over for Rusland. Ved Politkovskajamordet var jeg med det samme på sagen og sagde: Dette må for Ruslands retssikkerheds egen skyld opklares. Det tror jeg faktisk er en direkte indsats.

Og det er lidt ærgerligt, at det, der kunne have været blevet en konstruktiv debat, blev en så primitiv debat. Det skal jeg beklage, for det kunne altså have været en spændende og konstruktiv debat, og det er jeg glad for at de fem partier har bidraget til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de forslag til vedtagelse, der er blevet fremsat, blive foretaget i mødet i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om en forbeholdsundersøgelse.

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.
(Fremsat 10/10 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Inden jeg giver ordet til ordføreren, skal jeg sige, at der er problemer med teknikken heroppe, så de nytilkomne ordførere må være indstillet på,

at i stedet for, at der er en lampe, der lyser, kommer der lige en seddel over til dem, 1 minut før taletiden er udløbet.

Forhandling

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det Radikale Venstre har fremlagt et forslag til folketingsbeslutning om, at Dansk Institut for Internationale Studier laver en undersøgelse af udviklingen i EU siden 2000, for så vidt angår de danske forbehold på forsvarsområdet og området for retlige og indre anliggender.

I år 2000 lavede Dansk Udenrigspolitisk Institut en undersøgelse af udviklingen på alle fire områder, hvor vi har forbehold. Regeringen støtter forslaget om at gennemføre en forbeholdsundersøgelse, vi har bare ønsker om at ændre det radikale forslag på to punkter.

For det første finder regeringen, at en undersøgelse bør omfatte alle fire forbehold og ikke kun forbeholdene på forsvarsområdet og på området for retlige og indre anliggender. Der har jo også været en udvikling på de to andre områder, hvor Danmark har forbehold, dvs. på ØMU-området og på unionsborgerskabet. Hvis vi gør det, får vi en komplet undersøgelse, som følger op på den komplette DUPI-undersøgelse fra år 2000.

For det andet vil vi også foretrække, at en ny undersøgelse skal inddrage den udvikling, som et nyt traktatgrundlag måtte give anledning til, når det bliver vedtaget. En undersøgelse bør være så komplet som mulig for at kunne danne grundlag for en fuldt oplyst offentlig debat om forbeholdenes fremtid. Derfor bør undersøgelsen inkludere en analyse af, hvad EU's nye traktatgrundlag måtte betyde for forbeholdene, og en ny forbeholdsundersøgelse bør derfor først foreligge, når der foreligger en ny traktat, som er ratificeret af alle lande, og vi ved, hvad forbeholdene forholder sig til og dermed kommer til at betyde for Danmark i den nye situation med den nye traktat.

Kl. 16.50

Hvad angår det retlige samarbejde, var den forrige undersøgelse som sagt fra år 2000, men der er jo sket noget siden, som den ikke kunne tage højde for, nemlig f.eks. begivenhederne den 11. september 2001, hvor den fælles indsats mod terrorisme jo på blodigste vis kom på dagsordenen. Og der er også efter år 2000 opstået efterspørgsel efter en aktiv europæisk militærindsats

rundtomkring i verden. Hvad angår euroen, som vi stemte om i 2000, så var den jo rent faktisk først på gaden konkret i 2002.

Sammenfattende er regeringen enig om, at der er et behov for en ny forbeholdsanalyse, men det skal være af alle forbeholdene. Undersøgelsen skal omfatte EU's nye traktatgrundlag, synes vi, og på den måde vil man opnå en mere solid analyse, som vil kunne danne grundlag for en virkelig oplyst debat om forbeholdene, som vi så kan tage stilling til til den tid. Jeg takker Det Radikale Venstre for at have rejst problemet.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Jeg skal lige bede udenrigsministeren blive på talerstolen, for der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, først vil jeg gerne lige sikre mig – selv om forslaget her måtte blive ændret efter de direktio-ner, som udenrigsministeren er kommet med, hvor man måske tager nogle flere dele ind i undersøgelsen – at regeringen siger nej til forslaget her, når det kommer til afstemning, al den stund det i sidste linje her i forslaget i bemærkningerne fremgår, at der skal afsættes bevillinger på finansloven for 2007. Eftersom Dansk Folkeparti er med i finanslovsaftalen – det er Det Radikale Venstre ikke – går jeg ud fra, at der er en forståelse blandt finanslovspartierne for, at vi stemmer nej til det her.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen det kan jeg slet ikke tage stilling til nu, for jeg forventer slet ikke, at den undersøgelse kan blive færdig i 2007. For hvis vi skal vente på en ny traktat for at kunne gøre den færdig, er vi først færdige i 2008, og så må vi jo så se på den.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Så bare for at vi alle sammen forstår det: Skal det fortolkes på en sådan måde, at regeringen vil anbefale, at man stemmer nej til det her forslag? Det håber jeg meget det skal, for der står direkte i forslaget, at bevillingen skal findes i den finanslov, som Dansk Folkeparti og regeringen har en aftale om, og derfor har jeg også ud fra sådan almindelig anstændighed i finanspolitisk sammenhæng en formodning om, at man siger nej til det her forslag.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det kloge er jo nu, hvor vi har en førstebehandling – og så må vi jo så høre, hvad partierne siger, det vil Det Radikale Venstre, som har fremsat beslutningsforslaget, også høre – at se, hvilke ændringer der laves mellem første og anden behandling. Det er jo først der, man skal tage endelig stilling til forslaget. Og det er da helt givet, at den debat, vi har, også vil påvirke forslaget. Der til kommer så, at man jo altså også kan finde finansiering ved hjælp af f.eks. oplysningsmidlerne, som Folketinget jo stadig væk har, og som er beregnet til oplysning omkring EU-forhold. Der kunne EU-forbeholdene jo godt være ret relevante at få undersøgt i forbindelse med en ofenfølgende oplysningskampagne omkring EU. Så der er mange andre muligheder end i finansloven 2007 – og den tror jeg slet ikke bliver relevant.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til udenrigsministeren, og vi går i gang med ordførerrækken. Første ordfører er hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Beslutningsforslag nr. B 4 angående EU-forbeholdene: Formålet med dette beslutningsforslag er at anmode Dansk Institut for Internationale Studier om at udarbejde en udredning vedrørende udviklingen i EU siden 2000, for så vidt angår de danske forbehold inden for forsvarsområdet og de retlige og indre anliggender.

I Venstre deler vi forslagsstillernes ønske om at få belyst konsekvenserne af forbeholdene, da de kan have ændret betydning som konsekvens af udviklingen i EU-samarbejdet. Situationen er en anden end i 2000, hvor der sidst blev set på konsekvenserne af forbeholdene. I Venstre kan vi derfor grundlæggende støtte ideen om en undersøgelse af forbeholdene, så vi kan diskutere EU's fremtid på et mere oplyst grundlag. Vi ser dog ingen grund til at begrænse udredningen til to af forbeholdene. Alle forbehold bør undersøges.

Forslagsstillerne ønsker udredningen afsluttet allerede i 2007, og hvis denne tidsplan fastholdes, risikerer vi, at redegørelsen hurtigt bliver forældet. Analysen bør også tage udgangspunkt i det udkast til den nye traktat, som forventes at komme på plads inden så længe. Og det er simpelt hen en nødvendighed, at EU-landene kan nå frem til en enighed om en mulig

traktat, der gør samarbejdet mere effektivt og mere gennemsigtigt i årene fremover. Så vi ønsker altså et fuldt og helt grundlag at arbejde på og blive oplyst på, så vi får et fuldstændigt solidt grundlag at vurdere på efterfølgende. I Venstre mener vi, at der skal laves en ny undersøgelse, men den kan ikke afsluttes, før vi har den nye traktat på plads.

Jeg vil gerne understrege, at en afskaffelse af Danmarks fire EU-forbehold ikke er på dagsordenen i øjeblikket. Først når tiden er moden, bør vi undersøge dem og forsøge at komme af med dem eller omdanne dem, eller hvad det nu måtte blive til til den tid. Ændring af forbeholdene kræver naturligvis en eller flere folkeafstemninger i overensstemmelse med de tidligere debatter, og det giver jo ikke mening at holde en folkeafstemning, før den nye traktat også er faldet på plads. Ellers er der ikke klarhed over, hvad det er, folk egentlig stemmer ja eller nej til.

Kl. 16.55

Venstre kan ikke støtte dette beslutningsforslag i den konkrete form, men henviser til den tidligere indledning og foreslår derfor beslutningsforslaget oversendt til Europaudvalget til opfølgning.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu er det jo velkendt, at Venstre er modstander af forbeholdene, og det er lige så velkendt, at jeg og Dansk Folkeparti synes, at forbeholdene er en god ting. Derfor vil jeg sige, at jeg er en lille smule bekymret over, at en så central Venstre-mand som hr. Erling Bonnesen siger, at man er villig til at indgå i overvejelser om at ophæve forbeholdene, man vil endda sætte penge af nu til at analysere alle forbeholdene til bunds. Hvad skal det egentlig nytte? – for nu, da det er et radikalt forslag, at bruge et Hørupsk slogan.

Er det, fordi Venstre nu har sat sig for, at de her forbehold pinedød nu bare skal afskaffes, eller hvad ligger egentlig til grund?

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Nej, vi kan sige klart og tydeligt også fra Venstre, at forbeholdene ligger fast i overensstemmelse med de udmeldinger, der tidligere har været. Men udviklingen står jo ikke stille, verden udvikler sig, og så er det fornuftigt at få undersøgt, hvordan tingene udvikler sig, så vi får et solidt grundlag at tage stilling til tingene på.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen det er da rigtigt, at verden ikke står stille, men hr. Erling Bonnesen siger, at man står vagt om forbeholdene. Det er jeg glad for. Jeg synes, det er godt, hvis vi i VOK kan blive enige om, at vi ikke rører ved forbeholdene. Men hvad er der så egentlig grund til at analysere her, hvad er der så egentlig grund til oven i købet at sætte penge af til at få undersøgt, hvis vi er enige om, at forbeholdene er gode, forbeholdene er frihed for Danmark til selv at regulere egne forhold? Hvad i alverden skal vi så have en undersøgelse, der kan undergrave hele den her argumentation, for?

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jamen det er nøjagtig som jeg sagde før: Verden står jo ikke stille, og tingene udvikler sig, og derfor er det ganske fornuftigt, som det er foreslået her af Det Radikale Venstre, at vi får undersøgt, hvilke konsekvenser der kan være og er af forbeholdene, som de ligger nu. Når vi har den rapport, den analyse på bordet, er der en mulighed for at foretage en kvalificeret vurdering. Men indtil vi har muligheden for at vurdere det, ligger forbeholdene fast.

På længere sigt ønsker Venstre naturligvis, som vi hele tiden har sagt, at komme af med forbeholdene.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, at hr. Erling Bonnesens sidste bemærkning er meget vigtig. For hr. Morten Messerschmidt siger jo – jeg må sige, at det kommer lidt bag på mig at høre hr. Morten Messerschmidt sige det – at der er en klar aftale mellem V og O og K om, at forbeholdene står ved magt. Deri ligger, at der skulle være indgået en europapolitisk aftale på det her område. Det er jeg ikke bekendt med, og det vil jeg gerne høre hr. Erling Bonnesen om.

Det var meget tydeligt, hvad hr. Morten Messerschmidt sagde, og derfor vil jeg gerne bede hr. Erling Bonnesen redegøre for – det kan også senere være udenrigsministeren, der kan præcisere det – om der foreligger en aftale på det europæiske eller EU-politiske område af den karakter, som hr. Morten Messerschmidt siger. Det kan sådan set bare besvares med et ja eller et nej.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jamen det kan gøres meget kort. For så vidt angår det grundlag, jeg har fået oplyst, ligger der ingen aftale om det, og derfor går vi også ind i det her på et ærligt og reelt grundlag og får de her analyser foretaget, så vi får et kvalificeret grundlag at vurdere tingene på med henblik på en eventuel fremtidig ny stillingtagen. Men her og nu ligger der ingen aftaler om, at forbeholdene ikke står ved magt.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal lige have hr. Erling Bonnesen til at bekræfte, at det i overensstemmelse med, hvad statsministeren siger i tide og utide, er Venstres opfattelse, at man ønsker forbeholdene afskaffet – at statsministeren så ikke gør noget for det, er en anden snak – men at man i det mindste har som målsætning, at forbeholdene skal afskaffes, og at det altså er helt i modstrid med, hvad hr. Morten Messerschmidt siger.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Ja, og det kan jeg besvare lige så tydeligt, som jeg gjorde i et tidligere svar: Det langsigtede mål – kan man sige – for Venstre er også at få forbeholdene afskaffet, men på det grundlag, vi har nu, er der ingen grund til at tage det spørgsmål op og sende det til folkeafstemning, debat og andet. Derfor ser vi også det forslag, som i dag kommer fra Det Radikale Venstre, som et positivt bidrag til at få undersøgt mulighederne for på ny at tage stilling til tingene.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Næste ordfører er hr. Svend Auken.

Svend Auken (S):

Jeg skal starte med at sige, at vi er positive over for hensigten med det her forslag.

Jeg ville dog ønske, at vi kunne holde op med at bruge det misvisende udtryk forbehold. Det, det drejer sig om, er danske undtagelser. Det er også det, det hedder på alle fremmede sprog: Det er undtagelser. Vi har jo egentlig aldrig været forbeholdne over for samarbejde på disse områder, vi har bare ment, at Danmark skulle være undtaget, og det er jo noget helt andet. Jeg så gerne, at vi i den danske debat kunne få slået denne kendsgerning fast.

Kl. 17.00

Vi har tre forudsætninger, som vi vil lægge til grund, når vi skal diskutere, hvordan en sådan undersøgelse skal laves. Vi er altså enige i, at der er behov.

Det første er, at alle fire undtagelser skal med. Selv statsborgerskabet, som vi ikke troede ville have nogen større retsvirkning, bliver jo brugt som retskilde i forbindelse med EF-Domstolens arbejde. Jeg synes, forslagsstillerne argumenterer godt for, at både den retlige undtagelse og den udenrigs- og sikkerhedspolitiske undtagelse fortjener en nærmere analyse, og jeg synes, at behovet for at undersøge, hvad der er sket med Den Økonomiske og Monetære Union, er oplagt. Så vi vil gerne have alle fire undtagelser med.

For det andet vil vi også gerne have, at man tager hensyn til det nye traktatgrundlag. Det behøver ikke at betyde, at vi først kan gå i gang, når man er færdig med forhandlingerne. Vi ved jo, at det er forfatningstraktaten, der er udgangspunktet, og det eneste, man kan forestille sig, er, at det bliver lidt mindre eller noget mindre end forfatningstraktaten, men vi kender jo de her tekster, og det ville derfor være en god ting at tage dette med.

For det tredje ønsker vi ikke – og der tror jeg at jeg er enig med forslagsstillerne – at det her skal kunne bruges som en syltekrukke. Og jeg er meget overrasket over, at hr. Messerschmidt siger – men når hr. Messerschmidt siger det, må han selvfølgelig have en eller anden støtte til det – at regeringen er bundet til at have Dansk Folkepartis accept, hvis vi skal undersøge noget, der vedrører vores deltagelse i det europæiske samarbejde, på grund af finanslovaftalen. Det er ikke en acceptabel situation. Mit parti føler sig i høj grad forpligtet i forhold til den europæiske politik, vi fører, og hvis vi mener, at der er behov for at få noget undersøgt, kan en aftale med Dansk Folkeparti ikke spærre os i det. Det er helt uacceptabelt og et misbrug, synes jeg, så det håber jeg vi kan få klaret.

Men vi er altså positive over for hensigterne i det her forslag om at undersøge virkningerne af de danske undtagelser, og jeg tror, at noget af det vigtigste at tage med ind i undersøgelsen er den ændrede virkelighed, som præger det europæiske samarbejde, efter at der nu er sket en udvidelse op til 27 medlemmer.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Som svar på hr. Svend Auken's første spørgsmål kan jeg sådan set, som jeg tidligere har gjort, bare henvise til den allersidste bemærkning, som jeg antager fru Lone Dybkjær har forfattet i sit eget forslag, hvor der altså henvises til, at bevillingen skal sættes af på finansloven for 2007. Der er hr. Svend Auken og fru Lone Dybkjær's partier altså ikke forligspartnere, og derfor er det vel naturligt, at Dansk Folkeparti har indflydelse på det, da vi rent faktisk er det.

Det, jeg gerne vil spørge om, er: Når nu hr. Svend Auken siger, at man er positivt indstillet over for det her, er det vel i virkeligheden det samme som at sige, at man gerne vil have forholdene afskaffet, men bare gerne vil have nogle eksperter til at levere argumenter for sig. Hvorfor så ikke sige det rent ud? Hvorfor ikke i stedet for alt det her undersøgelsesfileri sige det rent ud og lave et beslutningsforslag om at pålægge regeringen at udskrive folkeafstemning om det her? Ville det ikke være meget mere reelt?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det var ikke nødvendigvis nogen bebrejdelse mod hr. Messerschmidt. Jeg sagde bare, at det ikke er acceptabelt, at regeringen har bundet sig så meget, at man i givet fald ikke kan få undersøgt ting, som er af betydning for den fælles europapolitik, som mit parti jo føler sig medansvarlig for, og som jeg hidtil har forstået at regeringen også var af den opfattelse at det var vigtigt at vi ligesom andre partier bakkede op omkring. Det er simpelt hen ikke acceptabelt, at man har bundet sig så hårdt, som man har til Dansk Folkeparti, hvis det er rigtigt, hvad hr. Messerschmidt siger.

Hvad angår undtagelserne, har Socialdemokratiet aldrig lagt skjul på, at vi ønsker, at Danmark fuldt ud deltager i samarbejdet i EU, det er bare et spørgsmål om at finde det rigtige tidspunkt, den rigtige form osv. Og i den forbindelse synes jeg, at det da er godt, at der er et så solidt, afbalanceret videngrundlag som overhovedet muligt for befolkningen at vurdere tingene ud fra.

En ting er, at vi er kommet til den konklusion, at det er godt, hvis Danmark deltaget fuldt ud i samarbejdet, men det er der jo mange mennesker der ikke uden videre er overbevist om, eller de har behov for at læse argumenter osv. Derfor synes jeg, at det vil være vigtigt at få sådan en

undersøgelse gennemført, og det undrer mig meget, at hr. Messerschmidt ikke har et tilsvarende behov.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Messerschmidt for en sidste kort bemærkning.

Kl. 17.05

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

I forhold til det økonomiske vil jeg bare sige, at det ikke er, fordi jeg sådan partout skal forsvare regeringen i EU-sager – det ligger mig faktisk rent fjernt i de fleste tilfælde – men det står direkte i forslaget, som Det Radikale Venstre har forfattet, at det her altså skal finansieres via et forlig, som Dansk Folkeparti har lagt stemmer til. Der må det vel selv for hr. Svend Auken være naturligt, at Dansk Folkeparti så også har en holdning – og den er altså, at det her er et dårligt forslag.

Så vil jeg gerne spørge: Er det her ikke noget fifleri? Altså, når hr. Svend Auken i forvejen siger, at han ønsker forbeholdene afskaffet – han synes, de er dårlige for Danmark, og de er vel i virkeligheden indført imod hans vilje, fordi danskerne havde formastet sig til at sige noget andet end hr. Svend Auken og de andre jasigere på det tidspunkt tilbage i 1992 – ville det så ikke være meget mere legitimt bare at sige det i stedet for alt det her undersøgelseshalløj og pakken det ind i ekspertviden, og hvad ved jeg? Man kunne sige rent ud til danskerne: Vi vil have det afskaffet, vi vil ikke have det retslige forbehold længere – det vil i øvrigt også gå fint i spænd med hr. Svend Aukens ønske om at slække på udlændingepolitikken – vi vil ikke have forsvarsforbeholdet længere osv. Ville det ikke være meget mere regulært i stedet for at pakke det ind i alt det her ekspertvælde?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg har aldrig været bange for viden. Jeg deler ikke hr. Messerschmidts angst for, at mine synspunkter skulle blive anfægtet af konkret viden og undersøgelser. Jeg forstår godt, at andre kan have det anderledes, men sådan har jeg det ikke. Jeg er overbevist om, at den faktiske udvikling er værd at kende.

Jeg var med til at arbejde for, at der kom disse undtagelser igennem, som gjorde det muligt, at det danske folk i sin tid kunne tage stilling til

Maastrichttraktaten på et nyt grundlag, og jeg må indrømme, at jeg også internt i mit parti har været blandt de meget tilbageholdende med hensyn til at ophæve undtagelserne, men jeg synes, at som udviklingen har formet sig siden 1992 og nu så lang tid efter, så er det værd at stille det spørgsmål, og det håber jeg, vi kan stille på et tidspunkt til det danske folk: Skal vi være fuldt ud med, eller skal vi undtage Danmark for samarbejdet med naboer om vigtige spørgsmål?

Om det der med at blive klogere vil jeg bare sige, at der har hr. Messerschmidt et enormt potentiale i så henseende.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Jeg bidrager gerne til at fjerne den usikkerhed, som spørgeren fra Dansk Folkeparti skulle have foranlediget i forhold til Venstres signal. Jeg mener selv, jeg var rimelig klar i min ordførertale og efterfølgende svar, for så vidt angår, at Venstre gerne vil have afskaffet forbeholdene på længere sigt, og ellers vil jeg henvise til redegørelsen.

Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om man i Socialdemokratiet har hørt nye signaler fra Venstre selv. Det mener vi ikke at vi har sendt. Så spørgsmålet er: Har man fået nye signaler fra Venstre? Og hvis man ikke har det, jamen så burde den usikkerhed, der blev skabt tidligere, jo så også være fjernet igen.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Nej, jeg mener faktisk ikke, at jeg hører nogen. Jeg er lidt enig med fru Dybkjær i, at noget af dynamikken måske har været fraværende, når det drejer sig om de her spørgsmål, men jeg hører ikke nogen nye signaler i forhold til, hvad vi har hørt tidligere.

Det, der derimod er nyt for mig, er, at hr. Messerschmidt siger, at vi ikke kan lave de undersøgelser, vi gerne vil, uden at hr. Messerschmidt og hans parti skal sige ja eller nej. Hvis en regering, der baserer sin europapolitik som en meget vigtig del af sin politik på andre partier end dem, man indgår finanslovaftale med, så må man dog, hvis man er en omhyggelig regering, give et tilpas tøjrslag i en sådan aftale til, at nødvendige undersøgelser og andre ting kan laves. Det tror jeg er det, fru Dybkjær har tænkt på, da hun skrev sit forslag. Lad os nu kigge på det i udvalget. Men det er meget overraskende for mig, at en finanslovaftale kan blokere, at vi an-

dre kan lave undersøgelser om virkningen af en bestemt europapolitik.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Erling Bonnesen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Erling Bonnesen (V):

Tak for svaret. Jeg føler også på grundlag af det svar, jeg har fået nu, at den første tvivl er væk. Så er der en sidste rest, og det er det, der angår finansieringen, men der hørte jeg også på udenrigsministerens fremlæggelse af sagen tidligere i sin tale, at det her kommer til at tage noget tid, og at der formentlig et eller andet sted er en pulje eller en anden måde at ordne det her på, således at der også er en løsning på det.

Dermed vil jeg så spørge for anden gang, om man så ikke i sin helhed føler, at enhver tvivl er fjernet fra det her bord, eller at den i hvert fald er så mikroskopisk, at det er nogle tekniske ting, som kan løses undervejs, og som intet har at gøre med, at linjen skulle være ændret.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Der er et eller andet med mig. Når jeg hører en Venstremand sige, at penge ingen rolle spiller, så ved jeg, at der er ugler i mosen.

Det, vi rejser, er selvfølgelig: Kan Folketingets flertal sammen med regeringen undersøge, hvad den ønsker, i forbindelse med virkningerne omkring europapolitikken? Og der synes vi, det er uacceptabelt, hvis et parti skal kunne bremse dette. Dette parti burde i øvrigt selv være interesseret i, at man fik en fair og balanceret kortlægning af de her ting.

Kl. 17.10

Der, hvor jeg tror, der er uenighed mellem os og Venstre, er på spørgsmålet, om man skal vente med at iværksætte undersøgelsen, til traktatagen er afgjort. Der er vores opfattelse den, at vi kan starte med det samme, men vi kan ikke afslutte en sådan undersøgelse med fornuft, før vi kender det endelige resultat af afklaringen af traktatgrundlaget i fremtiden.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg ved ikke helt, hvordan man skal reagere, når hr. Svend Auken siger, at ens potentiale er enormt. Jeg går ud fra, at det var ment som en venlighed. Jeg er ikke sikker på, at alle her opfatter det sådan, men jeg vil vælge at tage det sådan.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte Det Radikale Venstres beslutningsforslag af den simple årsag, at det er den lige, direkte vej til at afskaffe de danske forbehold, og vi er tilhængere af de danske forbehold. Det har vi været, siden vi fik dem i 1993, og det vil vi også være fremefter.

Forbehold betyder frihed; frihed til at kunne regulere sine egne forhold; frihed for den omklamrende reguleringsiver, der foregår fra Bruxelles; frihed til at fastsætte regler, som er fornuftigere, end hvad man kan opnå enighed om i EU-sammenhænge. Det er dette Folketings præstationer siden valget i 2001 et klart bevis på.

Et af de allerstørste og bedste resultater, VOK-flertallet har frembragt, er jo netop den stramme udlændingepolitik, den politik, som har et massivt flertal i Folketinget bag sig, et flertal, som oven i købet også omfatter et parti, der godt nok ikke har stemt for lovforslaget her i salen, men som har set, at der er folkelig opbakning og derfor tilslutter sig, nemlig Socialdemokratiet. Så massiv en succes er vores udlændingepolitik.

Det er den udlændingepolitik, som Det Radikale Venstre af helt naturlige årsager – fordi man er uenig i den – ønsker at få slækket på ved at få overført det hele til EU ved at ophæve retsforbeholdet og dermed bringe den danske udlændingepolitik i uoverensstemmelse med EU-retten og igen give EF-Domstolen, Europa-Kommissionen, Ministerrådet og de andre EU-institutioner overmyndigheden over dansk udlændingepolitik, så de kan sige: Danmark, I tager fejl, I må ikke føre en stram udlændingepolitik.

Det er det, som en ophævelse af retsforbeholdet rettelig vil føre til, og det kan vi i Dansk Folkeparti af helt naturlige årsager naturligvis ikke støtte.

Når det kommer til forsvarsforbeholdet, er vi grundlæggende uenige i, at det er en fornuftig politik at få modpoler inden for den vestlige alliance, at skabe modpoler i den vestlige civilisation. Sagen er jo, at det, der er ønsket, er, at man kan føre en politisk modstandskamp, en politisk modpol over for USA, og det er der ikke behov for. Det, der er behov for, er forsoning over Atlanterhavet, ikke modpolskabelse, og det er der-

for vi modsætter os den her opbygning af en fælles EU-udenrigspolitik. Dansk forsvarspolitik skal ligge i NATO-sammenhæng, og vi skal i øvrigt ikke binde os til nogen beslutninger fra Bruxelles, men stå frit. Det er et lille lands ubetingede fordel at kunne stå frit, alliere sig med USA, hvis behovet kalder i Mellemøsten, alliere sig med Frankrig i andre sager og alliere sig med et helt tredje land i tredje sager. Det er sådan, et lille land har succes, og den succes skal vi fastholde.

Vi kan ikke af de nævnte årsager støtte det her beslutningsforslag, men jeg har også grundlæggende indvendinger mod hele den tanke, at vi skal have eksperter til at vurdere, hvad der skal være dansk politik. Det er jo velkendt, at for Det Radikale Venstre er det langt væsentligere, hvad forskellige eksperter rundtomkring i det danske samfund måtte mene, end hvad vi, der har et folkeligt mandat, og som befolkningen har givet sin tillid, rent faktisk mener. Ærligt talt synes jeg det er en uskik. Jeg synes, det er en uskik, at vi skal have nogle såkaldt uafhængige eksperter til at sige, at forsvarsforbeholdet skal afskaffes. Hvorfor skal vi have uafhængige eksperter til at remse alle de konflikter op, hvor man altså mener at Danmark kunne have bidraget positivt, men på grund af forsvarsforbeholdet ikke har kunnet det? Hvorfor skal vi have eksperter til at pege på de områder af udlændingelovgivning, som Det Radikale Venstre og givetvis også eksperterne er enige om at Danmark burde have slækket på? Hvorfor er det nødvendigt? Vi kan jo bare høre eller printe de taler ud, som fru Lone Dybkjær eller fru Marianne Jelved og alle mulige andre, der ønsker forbeholdene ophævet, har holdt lige siden 1993.

Der er ikke behov for det. Så igen vil jeg citere Viggo Hørup: Hvad skal det nytte? Hvad skal det nytte andet end at føre direkte til de afstemninger, som De Radikale altid har ønsket om at ophæve forbeholdene, og som vi i Dansk Folkeparti ikke ønsker – og ikke ønsker af den simple grund, at forbeholdene betyder frihed, frihed til, at vi kan fastsætte en så stram udlændingepolitik, som vi vil, frihed til, at vi kan føre den udenrigspolitik, som vi vil. Det er i grunden ikke så ringe endda.

Kl. 17.15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Helle Sjelle.

Helle Sjelle (KF):

Vi Konservative ser gerne de fire danske forbehold afskaffet hurtigst muligt, og derfor hilser vi også Det Radikale Venstres forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af de danske forbehold hjerteligt velkommen.

De fire forbehold må man jo sige er et produkt af det danske nej til Maastrichttraktaten i 1992, hvor syv af Folketingets partier blev enige om det såkaldte nationale kompromis. Det nationale kompromis dannede udgangspunkt for den danske regerings drøftelser med de andre EU-lande og blev siden omdrejningspunktet på topmødet i Edinburgh i 1992, hvor EU-landenes stats- og regeringschefer forhandlede sig frem til en enighed om en aftale for Danmark i forhold til EU, Edinburghafgårelsen. Med den afgørelse fik Danmark jo så de fire forbehold, der omhandler unionsborgerskabet, euroen, forsvarsforbeholdet og forbeholdet om retlige og indre anliggender.

Med hensyn til unionsborgerskabet står der i Edinburghafgårelsen, at det ikke på nogen måde træder i stedet for det nationale statsborgerskab. Spørgsmålet om, hvorvidt en person har statsborgerskab i en medlemsstat, afgøres udelukkende efter vedkommende medlemsstats egen lovgivning.

Det betyder på godt dansk, at Danmark har et forbehold, hvor der efter vores opfattelse ikke behøves et forbehold. For Danmark såvel som de øvrige EU-lande erstatter unionsborgerskabet ikke det nationale statsborgerskab. Danmark er på det punkt – endda med forbehold – side-stillet med de øvrige medlemslande, og derfor er et forbehold over for unionsborgerskabet groft sagt efter vores opfattelse et indholdsløst forbehold.

Med Edinburghafgårelsen blev det også bestemt, at Danmark ikke deltager i ØMU'ens tredje fase, dvs. indførelsen af euroen. Danmark bevarede derfor den danske krone som den officielle mønt.

Der er heller ikke nogen tvivl om, at vi også på det her punkt i Det Konservative Folkeparti ser med bekymring på, at vi endnu ikke har fået en fælles mønt, hvis de europæiske landes velstand, herunder ikke mindst Danmarks velstand, skal fastholdes og øges. Forudsætningen for det er en stærk fælles europæisk valuta i et tæt samarbejde mellem de europæiske stater og de europæiske folk.

Hvad angår forbeholdet på forsvarsområdet, indebærer det jo, at Danmark ikke deltager i ud-

arbejdelsen og gennemførelsen af EU's afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet.

Her mener vi også, at det nuværende danske forbehold over for EU's forsvarssamarbejde er en hæmsko for Danmarks deltagelse og indflydelse på situationen i internationale brændpunkter. Udviklingen på den europæiske politiske scene har ganske enkelt overhalet de danske forbehold indenom og gjort dem til en møllesten om halsen på dansk indflydelse på EU-politikken. Vi har måttet afstå fra konstruktivt at være med i beslutninger, der ellers set med danske øjne er rene mærkesager. Hvis vi virkelig mener det, når vi taler om at forsvare vore fælles værdier som demokrati, menneskerettigheder og ikke mindst frihed, må vi efter vores opfattelse bakke op om den fælles europæiske indsats for at sikre de værdier. Vi bør derfor være med i den fælles europæiske udrykningsstyrke, der skal sørge for sikkerhed i og omkring Europa. Det er vigtigt, at Danmark kan deltage i de her internationale, fredsbevarende operationer og også i de europæiske, og derfor mener vi naturligvis, at det forbehold skal væk.

Endelig med hensyn til det retlige forbehold: Det medfører jo, at Danmark alene deltager i samarbejdet om retlige og indre anliggender på mellemstatsligt og ikke på overstatsligt niveau. Det forbehold blev for alvor aktiveret, da det med Amsterdamtraktaten blev besluttet at gøre dele af det mellemstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender til et overstatsligt samarbejde ved et såkaldt søjlespring.

Hvis det danske EU-forbehold imidlertid står i vejen for, at Danmark kan deltage fuldt og helt i EU's fælles kamp mod terror, bør det retlige forbehold efter vores opfattelse hurtigst muligt afskaffes. Alene kan vi ikke beskytte os mod terrorangreb. Kun ved at stå sammen i Europa og i fællesskab tage kampen op mod de ekstremt menneskefjendske organisationer som f.eks. Al-Qaeda kan krigen mod terror vindes. Der er med andre ord behov for et langt tættere samarbejde om udveksling af efterretningsoplysninger, udvidelse af det civile beredskab og en intensivering af det politiske samarbejde både i europol- og schengenregi, end det er tilfældet i dag.

Kl. 17.20

Generelt betragter vi i Det Konservative Folkeparti EU som en offensiv udenrigspolitisk drivkraft for fred, sikkerhed og demokrati, men der skal ikke være nogen tvivl om, at vi betrag-

ter de danske forbehold som en voksende klods om benet i EU-samarbejdet, og det er på den baggrund, vi hilser det radikale forslag til folketingsbeslutning om en forbeholdsundersøgelse velkommen.

Det er bestemt relevant at få spørgsmålet om en afskaffelse eller en omdannelse af de danske forbehold op, når en ny EU-traktat er på plads. Udviklingen er simpelt hen løbet fra dem, og derfor er vi også af den opfattelse, at en undersøgelse bør omfatte alle fire forbehold og ikke kun forbeholdene på forsvarsområdet og på området for retlige og indre anliggender. Hvis vi også får undersøgt Danmarks forbehold på henholdsvis ØMU-området og vedrørende unionsborgerskabet, får vi en mere fyldestgørende undersøgelse, der følger op på undersøgelsen fra 2000. Derudover mener vi, at undersøgelsen bør foregribe eller tage højde for et nyt traktatgrundlag.

Alt i alt er vi Konservative altså enige i behovet for en ny forbeholdsundersøgelse, men jeg vil gerne understrege, at vi gerne ser alle forbeholdene undersøgt, samtidig med at undersøgelsen for at fremstå så fyldestgørende som muligt og for at få den bredest mulige offentlige debat også skal omfatte EU's nye traktatgrundlag.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu siger fru Helle Sjelle, at udviklingen er løbet fra forbeholdene. Det synes jeg er charmerende. Jeg vil egentlig gerne høre, om fru Helle Sjelle kunne uddybe, hvad det er for en udvikling.

Når vi taler om euroen f.eks., så vi for, jeg tror, det er en uge siden, en stor undersøgelse fra nogle af de største eurolande, Frankrig og Tyskland, hvor det viste sig, at et flertal af befolkningen ønsker sig tilbage til D-marken og francen og faktisk ikke ønsker den valuta, som de er blevet påduttet af deres statsledere.

Så kunne fru Helle Sjelle ikke sådan elaborere lidt på, hvad det er for en virkelighed, hun i hvert fald mener er løbet fra den situation, vi har i Danmark, hvor vi holder fast i kronen, når de store eurolande rent faktisk ønsker sig præcis den situation, som vi har i Danmark? Kunne fru Helle Sjelle ikke fortælle lidt om sin virkelighed?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg ser – som jeg også sagde i mit indlæg – en virkelighed, hvor der mere end nogen sinde før er et behov for, at vi får afskaffet forbeholdene,

og derfor synes jeg også, det er ganske relevant, at vi får den her nærmere undersøgelse af det her område. Det er såmænd det, der er svaret på hr. Morten Messerschmidts spørgsmål.

Så kan vi godt stå og diskutere, hvad det lige præcis er for en udvikling, vi ser, og på hvilken måde. Jeg synes, det er væsentligt, at vi får en undersøgelse på det her område, og derfor støtter vi også, at vi går i gang med det.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det gjorde mig meget klogere. Altså, man ønsker en undersøgelse, som kan afkræfte den virkelighed, vi andre lever i. Det finder jeg meget betryggende.

Så lad os tage et andet forbehold, lad os tage forbeholdet imod unionsborgerskabet. Der sagde fru Helle Sjelle, at det var der slet ikke noget problem i i dag, for det havde man jo afklaret og skrevet ind i traktaten og den slags. Jeg antager som noget selvfølgeligt, at fru Helle Sjelle er bekendt med, at i alle de domme, der falder ved EF-Domstolen, som handler om sociale rettigheder – vi kan nævne Grzelczykdommen, vi kan nævne Trojanidommen – henviser EF-Domstolen meget specifikt til unionsborgerskabet som argument for hele tiden at fortsætte denne her integrationsmekanisme, hvor man æder sig længere og længere ind på landenes socialsystemer, på landenes finanslove osv., og hele tiden udvider området for, hvor mange rettigheder andre landes borgere har i andre medlemsstaters sociale systemer.

Jeg mener: Den viden taget i betragtning – jeg ved ikke, om den er ny for fru Helle Sjelle – mener fru Helle Sjelle så stadig væk, at unionsborgerskabet er en fuldstændig død sild og ikke er noget, man skal snakke om, fordi den sag er afklaret?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg mener, som jeg sagde i mit indlæg, at der er god grund til at afskaffe de fire forbehold, og så kan jeg også på baggrund af det spørgsmål, som hr. Morten Messerschmidt her rejser, jo altså i hvert fald konstatere, at vi lever i to forskellige virkeligheder. Vi opfatter helt klart virkeligheden på forskellige måder. Jeg mener, at der er et

stort behov for, at vi får afskaffet de her forbehold, og i det hele taget at vi får en tættere integration i EU, og jeg kan jo høre, at hr. Morten Messerschmidt bestemt ikke er af den opfattelse.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er fru Anne Grete Holmsgaard.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I SF kan vi støtte det, De Radikale vil med det her beslutningsforslag, nemlig at have lavet en undersøgelse af forbeholdene. Vi kan også støtte, at det bliver alle fire forbehold, der bliver omfattet af denne her undersøgelse.

Kl. 17.25

Så vil jeg godt sige, at der jo er nogle af ordførerne, der har talt heroppefra, som om det, vi diskuterede, ikke var en undersøgelse, men om vi her og nu skulle have en folkeafstemning om forbeholdene. Det handler det her forslag altså ikke om. Det er sådan set lagt fast i en politisk aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og os, at folkeafstemningen om forbeholdene først kommer, efter at vi har afklaret spørgsmålet om forfatningstraktaten. Og efter vores mening er det helt klart, at vi skal have folkeafstemning separat om de enkelte forbehold.

Men det er faktisk overhovedet ikke omfattet af det her beslutningsforslag; det er en undersøgelse. Med andre ord kunne man også sige: Det er et gedigent stykke folkeoplysningsarbejde, nemlig det at have et kvalificeret grundlag for en bred og god diskussion om forbeholdene. Hvad har forandret sig i EU's lovgrundlag, i EU's målsætninger, siden vi i sin tid indførte forbeholdene for over 10 år siden? Hvilke konsekvenser har det for Danmark på godt og ondt? Det er jo ikke lagt fast på forhånd. Der kan være noget af det her, der viser, at det er en bagdel, der kan også være noget, der viser, at det er en fordel. Så vi går fuldstændig åbent til det, men i et stærkt ønske om, at vi rent faktisk får en sådan undersøgelse, så vi har et kvalificeret grundlag.

Jeg synes faktisk, det er trist, at forbeholdene bliver diskuteret så lidt, som de gør i Danmark. Vi har på en eller anden måde fået lukket os lidt inde i, at vi ser alt fra en vinkel, som om forbeholdene overhovedet ikke havde nogen konsekvenser hverken af den ene eller den anden slags, og det synes jeg er ærgerligt for debatten.

Jeg kan så forstå, at Dansk Folkeparti virkelig vil gøre det her til et spørgsmål om pengene. Jeg vil bare sige: Hvor små sko kan man egentlig gå i? Tilsyneladende meget, meget små sko. Men jeg vil også sige til regeringen, at på et eller andet tidspunkt må regeringen jo også vælge side. Vil man lade sig styre rundt af Dansk Folkeparti i det her, eller vil man være villig til at afsætte penge til det? Jeg synes selvfølgelig, at regeringen skulle tage at vælge side og se Dansk Folkeparti som det, de er, nemlig et parti, som på alt for mange distancer har fået lov til at tiltvinge sig en veto, og så synes jeg, at regeringen skulle mande sig op og sige, at det ønsker man selvfølgelig ikke. Så set med vores øjne er det her udmærket.

Det er klart, at et kommende traktatgrundlag også skal inddrages i det. Vi håber og arbejder stadig væk for, at vi får så meget af forfatnings-traktaten som overhovedet muligt, helst vil vi have det hele med nogle tilføjelser, og vi ønsker absolut ikke, at EU's kommende traktat skal koges ned til at være en lille minitraktat. Vi mener, der er mange gode ting i forfatningstraktaten, som vi ønsker at kæmpe videre for også kommer med i den politiske debat, der nu kommer til at køre, om, hvordan en kommende traktat skal se ud.

Selve undersøgelsen: For os er det ikke et kardinalpunkt, om den er afsluttet i 2009 – nu skriver Det Radikale Venstre 2007, og det er klart, at det i hvert tilfælde ikke lader sig gøre – for vi mener, at det her er adskilt fra vores politiske diskussion om, hvad vi gør ved forbeholdene, hvornår de i givet fald skal til folkeafstemning, og i hvilken takt de skal til folkeafstemning.

Men vi synes, det er udmærket at få denne her undersøgelse, ja, rigtig godt, og vi synes, det er godt, at den også inddrager et kommende traktatgrundlag. Det ved vi jo ikke så meget om endnu, for selv om der formentlig vil blive fastlagt en køreplan for traktaten her på junitopmødet i EU i år, kan der alligevel godt gå lang tid, også selv om man nu har besluttet sig for, at man går efter, at det skal være afklaret i 2009.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu er det jo ikke, fordi jeg har noget påtrængende behov for at forsvare regeringen, når regerin-

gen selv er til stede, men jeg synes nu i al fairness, at jeg vil spørge fru Anne Grete Holmsgaard, når nu fru Anne Grete Holmsgaard på den måde klandrer regeringen for at være i lommen på Dansk Folkeparti, når det kommer til EU-politikken: Vil fru Anne Grete Holmsgaard ikke godt medgive, at det altså er Det Radikale Venstre, som i sit forslag har skrevet, at den her undersøgelse skal finansieres af et forlig, som Dansk Folkeparti faktisk har båret igennem sammen med regeringen? Bare i al fairness ville det vel være meget rimeligt.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg ved ikke, om jeg klandrede regeringen specielt, jeg opfordrede regeringen, som her er repræsenteret ved udenrigsministeren, til at tænke over, hvor længe den kan holde ud at have sin basis i Dansk Folkeparti. Det var sådan set det, jeg gjorde.

Det, jeg klandrede Dansk Folkeparti for, var noget helt andet – og jeg vil da gerne gentage det – det var bl.a. for at sige, at det her er fuldstændig unødvendigt. Lad os nu tænke over: Hvad betyder det så? Ja, det betyder, at man faktisk ikke ønsker noget, som er vigtigt for Danmark, ud i den brede offentlighed i en diskussion, hvor man også har et ordentligt grundlag for at diskutere det. Det synes jeg da er mærkeligt. Det minder mig da lidt om den styreform, man har i Dansk Folkeparti, der er totalt topstyret og lukket. Jeg synes da, at det ville være kedeligt, hvis det var den skæbne, som forbeholdene skulle komme ind under.

Kl. 17.30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg føler mig tryk ved, at fru Anne Grete Holmsgaard overhovedet ikke kender klimaet i Dansk Folkeparti, for med de noget aparte synspunkter, som fru Anne Grete Holmsgaard har, ville hun øjeblikkeligt blive smidt ud, hvis hun var medlem af Dansk Folkeparti.

Men det, jeg sådan set gerne vil spørge om, er: Kan fru Anne Grete Holmsgaard ikke godt se, at der er noget hult og propagandistisk over det her? Man kunne i stedet for melde klart ud, at det, man vil, er at afskaffe nu to forbehold, og

måske vil fru Anne Grete Holmsgaard gerne afskaffe fire eller fem – jeg ved ikke, hvor mange man ender op på i løbet af aftenen. Ville det ikke være meget mere stringent og fair at sige: Jamen vi vil gerne afskaffe dem? I stedet for at lave alle de her undersøgelser og sovse det hele ind i ekspertvurderinger og høringer, og hvad ved jeg, så kunne man bare melde det ud og sige: Det er den vej, vi vil for Danmark, og nu må vi høre, hvad danskerne vil.

Ville det ikke være meget mere fair end at lave de her ekspertundersøgelser hele tiden?

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nej, det synes jeg bestemt ikke, for det her handler ikke om en diskussion om, hvilke af forbeholdene vi hver især vil fastholde eller afskaffe. Det handler det faktisk overhovedet ikke om. Vi har en meget klar politik om det. Det handler om noget andet.

Det handler nemlig om at lave en ordentlig undersøgelse af, hvad der har forandret sig i EU, og hvilke konsekvenser forbeholdene har for Danmark. Dermed kan vi understøtte, at vi rent faktisk kan få en god debat med befolkningen. Det synes vi er vigtigt at få frem i stedet for at holde hænderne for øjnene og lade, som om det ikke har nogen betydning.

Selvfølge har det en betydning, og den synes vi det er vigtigt at få ud også til en diskussion. Det kan være, at der er noget af det, vi er tilfredse med, og det kan være, at der er noget af det, vi er utilfredse med, men det går vi da åbent ind i. Vi siger: Lad os dog få den diskussion, og lad os få den på et kvalificeret grundlag.

Vi lider altså ikke af en eller anden trang til at sige, at eksperter er af det onde. Vi synes faktisk, det er vigtigt, at vi har dygtige eksperter i et moderne samfund.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med Enhedslistens hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Det her forslag handler om at lave en forbeholdsundersøgelse, og som andre ordførere har fremhævet, er det svært at gå ind og sige, at vi skal støtte en forbeholdsundersøgelse, når vi ved, hvad forbeholdenes konsekvenser er i dag, men når der samtidig ligger en EU-forfatning og en minitraktat, som tilsyneladende også skal

vedtages så hurtigt som muligt, i et så lukket forum som muligt, med så få folkeafstemninger som muligt, men hvor der i hvert fald er et indhold i en konkret EU-forfatning, som forbeholdene på et tidspunkt bliver nødt til at forholde sig til. Så under alle omstændigheder er det ikke det rigtige tidspunkt at lave sådan en forbeholdsundersøgelse.

Så kan man selvfølgelig også begynde at filosofere lidt over, hvad Det Radikale Venstres bagtanke er med at fremsætte sådan et forslag om en forbeholdsundersøgelse. Hvis man tager den positive tilgang, kan man jo spørge: Jamen hvem kan dog have noget imod at få lidt mere at vide og blive lidt mere oplyst og få et større overblik over, hvordan det forholder sig med forbeholdene og EU? Den tilgang kunne man vælge.

Man kunne også vælge den anden tilgang, som har mere at gøre med virkeligheden, også når man tænker på, hvem det er, man beder om at lave den her undersøgelse, nemlig at det i virkeligheden handler om at lave det bedste afsæt som overhovedet muligt for at afskaffe forbeholdene.

Jeg har jo læst DUPI-rapporten, der bliver henvist til i beslutningsforslaget, og den beskriver udviklingen i EU på de områder, hvor de danske forbehold har været gældende, og DUPI analyserede perioden fra 1992 til 2000. Og det, som står fra første side til sidste side, er: Forbeholdene har svækket Danmarks indflydelse, forbeholdene har svækket Danmarks indflydelse, forbeholdene har svækket Danmarks indflydelse, og forbeholdene har svækket Danmarks indflydelse.

Jeg synes, at det er en meget unuanceret rapport. Det er ikke en rapport, som går ind i nogle overvejelser om: Hov, det at have nogle forbehold kan starte en debat om, hvordan man kan have et europæisk samarbejde, hvor det hele ikke skal foregå ved ensretning, ved harmonisering, ved at vi alle sammen skal arbejde inden for en hierarkisk struktur som EU, som i stadig højere grad bevæger sig hen imod at være en superstat.

Næh, man kunne måske tænke de her forbehold som en måde at vise på, at der faktisk eksisterer en mere fleksibel måde at samarbejde på; at der eksisterer en måde at samarbejde på, som er et samarbejde fra neden, hvor enkelte lande samarbejder på de forskellige grænseoverskridende områder, der er, men hvor man ikke behøver at lave en superstat.

Den slags overvejelser er totalt fraværende i det arbejde, som DUPI lavede i rapporten, som beskriver udviklingen fra 1992 til 2000.

Kl. 17.35

Så den bagvedliggende årsag til det her forslag er i virkeligheden meget – det er jo også i det lys, man kan se det – at danne et grundlag for, at man kan få gang i en japropaganda, når der på et tidspunkt skal stemmes om nogle forbehold.

Men o.k., hvis vi skulle lave en undersøgelse, kunne man i det mindste sige, at den måske så skulle være mere tilbundsående. Så skulle den måske inddrage nogle flere emner, og jeg har da nogle forslag til, hvad sådan en undersøgelse kunne indeholde, hvis den skulle blive neutral og objektiv og komme ud i alle hjørner. Og i den sammenhæng synes jeg da, at det ville være relevant at kigge på, på hvilke områder Danmark kunne få endnu flere forbehold i EU. Det synes jeg da man skulle sætte nogle forskere til at forske lidt i.

Hvordan kan vi f.eks. få forbehold i forhold til EU's indre marked, så vi ikke behøver at sænke vores standarder på en lang række områder, hvilket rent faktisk er tilfældet i dag? Jeg kan da huske, at jeg har stået her på Folketingets talerstol og f.eks. talt om fytosteroler i rugbrød, som er kolesterolnedsættende medicin, som alle 179 medlemmer af Folketinget mener ikke skal findes i madvarer. Alligevel er stoffet tilladt i Danmark, fordi det er tilladt i EU, og så må Danmark ikke indføre skrappe regler end dem, der gælder i EU, altså indføre et forbud mod de her fytosteroler i rugbrød, for så er det en konkurrenceforvridende foranstaltning.

Vi kender eksempler på masser af andre områder: bromerede flammehæmmere, et kemikalie, som forhindrer, at elektriske apparater går i brand. Det er jo meget godt, at elektriske apparater ikke går i brand, men bromerede flammehæmmere er et supergiftigt, kræftfremkaldende, hormonforstyrrende kemikalie. Vi må ikke forbyde det her i Danmark, selv om der findes alternativer. Hvorfor? Jo, så ville det være en teknisk handelshindring. Igen må man i det indre markeds hellige navn ikke lave de regler, som bedst beskytter mennesker og miljø. Så det var i hvert fald et område, hvor der helt klart burde laves undersøgelser om, hvordan man kunne få flere forbehold.

Der kunne vel også laves undersøgelser af, hvordan man undgår social dumping. Vi har jo allerede i dag regler i EU fra EU's udstatione-

ringsdirektiv, som betyder, at vi oplever, at arbejdere, der f.eks. tager fra Baltikum til Sverige eller fra Polen til Tyskland, arbejder til ringere løn og under dårligere vilkår end dem, der allerede eksisterer i EU. Det ville da være dejligt at se, om man ikke kunne få nogle forbehold, som kunne forhindre, at EU skaber den sociale dumping og den undergravning af de sociale og arbejdsmarkedsmaessige standarder, der eksisterer i medlemslandene, så det enkelte land ikke oplever en social dumping, men det altid er de enkelte landes regler, der som minimum må gælde, når arbejdere udefra kommer og arbejder i de enkelte lande.

Enhedslisten kan ikke støtte det her. Hvis man på et tidspunkt skal lave en undersøgelse, skal man inddrage flere emner, bredere emner, og man skal også kigge på – hvis det endelig er sådan, at vi nu i Folketingssalen skal diskutere, hvem der skal lave undersøgelser – om ikke der kunne være andre mennesker, som kunne deltage i den her slags arbejde.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg synes, at nogle af de tiltag og forslag, som hr. Rune Lund kommer med i relation til flere forbehold, lyder meget interessante.

Vi har jo alle sammen her i weekenden set de frygtelige billeder af dyretransporter, som foregår på en fuldstændig urimelig måde, hvor dyrene lider og nærmest er døde af udmattelse, når de kommer frem til den destination, hvor man har valgt at de skal slagtes. Det er igen EU-reglerne, som forhindrer, at man kan indføre nogle fornuftige dyreværnsmaessige regler, som sikrer dyrene en ordentlig behandling på distancen fra produktionsstedet og frem til slagteriet.

Jeg vil bare gerne spørge, om det også ville indgå i hr. Rune Lunds overvejelser om, hvordan man kunne tage forbehold for den eksisterende EU-traktat. I givet fald tror jeg bestemt, at det er noget, som Dansk Folkeparti kan tilslutte sig.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det er det helt klart. Jeg var lige ved også at sige dyretransporter, men så kom der en seddel herop, hvor der stod 1 minut på, og så må man jo udelade nogle ting.

Men dyretransporterne er endnu et eksempel på, hvordan reglerne i EU's indre marked forhindrer, at man kan føre den fornuftige politik,

som man burde føre. Konkret handler det om, at grise i EU må køre rundt på vejene i 24 timer. I Enhedslisten mener vi, at dyrene maks. må køre rundt i 8 timer, og at de som udgangspunkt skal køres til det nærmeste slagteri.

Den slags regler må vi ikke indføre, hvis det er sådan, at grisene bliver transporteret over en landegrænse, for så kan man f.eks. ikke transportere en gris fra det nordlige Italien til slagting i Danmark, fordi det simpelt hen tager over 8 timer at transportere den. I EU's hoved er det derfor en teknisk handelshindring, en barriere for den frie handel.

Kl. 17.40

Det er endnu et eksempel på, at man i EU's indre marked mest tænker på penge. Der tænker man, at en gris er en vare på linje med pasta, en dåse flåede tomater eller en elpisker, og derfor er det en teknisk handelshindring, hvis vi indfører skrappere regler for dyrevelfærd, hvilket her er helt fornuftigt og burde indføres.

Så selvfølgelig er det en del af hele tankegangen om, at man bør have retten til at gå foran i det indre marked, og det gælder selvfølgelig også dyretransporter.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Jeg skal lige, hvis der er kommet nye medlemmer i salen, gøre opmærksom på, at det er tidsanlægget heroppe, der nægter at fungere, og derfor bruger vi et stopur. Når nu ordføreren for forslagsstillerne, fru Lone Dybkjær, får ordet, er der op til 10 minutters taletid, og jeg vil vise hende en seddel, hvorpå der står, at der er 2 minutter tilbage, hvis vi når så langt.

Lone Dybkjær (RV):

Problemet er ikke alene taletidsanlægget, men også stolen, der er indstillet til en næstformand her i Folketinget, nemlig hr. Svend Auken. De fleste af os – hr. Rune Lund vil dog kunne klare det – kommer til at stå og kæmpe med en overmægtig talerstol. Det er måske i virkeligheden vigtigere end det med tidsanlægget. Det var selvfølgelig ikke en bemærkning til formanden, for det ved jeg godt man ikke må.

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for holdningen til Det Radikale Venstres forslag om forbeholdsundersøgelse. Jeg skal såmænd gerne kalde det for undtagelsesundersøgelse, hvis det kan imødekomme hr. Svend Aukens ønsker. På den anden side bliver man vel også nødt til at sige, at ordet forbehold er rimelig indarbejdet i den danske talefacon. Men for mig er

det sådan set et fedt, om vi kalder det forbehold eller undtagelser.

Jeg vil også gerne takke udenrigsministeren for hans positive holdning og erklære mig enig i, at det er alle forbehold, der skal undersøges. Der har været nogle begrundelser for, hvorfor vi kun har taget de to, men det er sådan set ikke nødvendigt at komme ind på her. Jeg synes, det er rigtigt at få alle forbeholdene undersøgt og belyst.

Så er der spørgsmålet om tidspunktet. Jeg synes, det er godt, hvis vi kan igangsætte arbejdet allerede nu. Man er enig i, at det først skal færdiggøres, når traktatgrundlaget foreligger. Jeg synes måske i modsætning til hr. Svend Auken, sådan som jeg har forstået ham, at man – han måtte desværre gå, og jeg fik ikke ordet – godt kan lade færdiggørelsen afhænge af traktaten og dens klarlæggelse og ikke vente flere år efter den. Men det kan vi jo diskutere, når vi skal lave den endelige politiske vedtagelse.

Så er der spørgsmålet om pengene, som specielt hr. Morten Messerschmidt klart nok har gjort meget ud af, men det underer mig overhovedet ikke, at hr. Morten Messerschmidt kører den retorik. Hr. Morten Messerschmidt prøver nemlig ikke at koble tidspunktet for fremsættelsen af forslaget, som er den 10. oktober 2006, hvor det faktisk var relevant at nævne finansloven 2007. At det så ikke kom til behandling der, det er ikke min og Det Radikale Venstres skyld.

Men der er sådan set en meget god sammenhæng i det her forslag, men typisk for hr. Morten Messerschmidt tages en sætning fuldstændig ud af sammenhængen, men det underer mig som sagt ikke. Jeg vil bare gerne gøre opmærksom på, at det, der stod her, sådan set var udmærket. I øvrigt står der bare, at regeringen opfordres til det, og derfor ville det også være naturligt at tage det ind i drøftelserne i forbindelse med det finanslovsforbehold.

Inden jeg kommer ind på selve forbeholdene, vil jeg sige til hr. Rune Lund, at jeg da godt synes, at man kan diskutere nogle af de ting, som hr. Rune Lund nævnte. Jeg vil gerne lige sige, at de svinetransporter, der blev henvist til, sådan set var ulovlige, og det er jo også erkendt, at der var en masse ulovligheder i den sammenhæng. Men det er sådan set ligegyldigt. Jeg synes godt, man mere overordnet kan diskutere, om der er forskellige områder, hvor vi kan gå ind og få nogle undtagelser, men det har bare ikke noget med det her at gøre.

Vi synes stadig væk som noget helt overordnet, at de forbehold, som det drejer sig om, er af en anden karakter end forbehold af en eller anden art i forhold til det indre marked. Så det er for vores vedkommende en anden diskussion.

Kl. 17.45

Da forbeholdene blev vedtaget i 1993, var vi jo i en anden situation, det er der ingen, der kan benægte. Og det, som regeringen og lovgiverne i al almindelighed dengang måtte spørge sig selv, var: Tror vi, at danskerne stemte nej til EF/EU som sådan, eller tror vi, at der var dele af Maastrichttraktaten, som man ikke ville have? Det, der måtte vurderes, både ud fra alle de diskussioner, der var, og også på de undersøgelser, der blev foretaget, var, at det var dele af Maastrichttraktaten, man var usikker over for. Og det er vel også rigtigt at sige, at de forbehold, man hev frem, var noget inspireret af modstandersiden, men det blev jo vores fælles vedtagelse, vores fælles opfattelse af, at det var der, vi skulle sætte ind.

Vi vidste på det tidspunkt ikke noget særligt om, hvordan forsvarsområdet skulle udvikle sig. Da eksisterede Vestunionen stadig, og den var ikke specielt heldig på nogen måde. Det var en skyggeorganisation, og den havde i og for sig et underligt liv. Derfor var det ikke til at sige, hvad det her ville betyde. Der var også en frygt for, at det ville betyde, at vi fik en europahær. Man kan også sige, at der var stor usikkerhed over for, hvad euroen ville blive til, og hvordan det økonomiske samarbejde ville udvikle sig. Og de retslige og indre anliggender var et fuldstændig nyt område, så det anede man i hvert fald slet ingenting om.

Nu ved vi noget om udviklingen på de her områder. Så kan vi undersøge, hvor meget det betyder for Danmark at have de undtagelser eller forbehold, men vi kender i hvert fald noget til udviklingen. Vi ved, at der er tale om et samarbejde på det forsvarspolitiske område, og vi ved også, at der ikke er tale om nogen europahær. Vi kender nu euroen, og vi ved, hvordan samarbejdet forløber. Der er ikke noget mærkeligt i det. Det vil sige, at vi har en helt anden viden om udviklingen, end vi havde dengang. Og på det retslige og indre område ved vi nu, at der sker en udvikling, og vi ved, at Danmark hele ti-

den er nødt til at søge nogle parallelaftaler, og det bliver stadig mere irriterende for dem, der skal give os de parallelaftaler, at vi har det her forbehold.

Så indrømmer jeg gerne, at vi ikke er enige med Socialdemokraterne og regeringen i, at vi skal afskaffe det retlige forbehold for så at indføre et nyt forbehold. Det er der ikke noget nyt i, og det er ikke den strid, som jeg vil tage op her. Nu drejer det sig om at få en ordentlig undersøgelse af tingene.

Så har jeg det ligesom den socialdemokratiske ordfører, hr. Svend Auken, der sagde, at vi sådan set ikke har nogen problemer med viden. Vi synes, at Danmark overordnet set skal være fuldt og helt med i det europæiske samarbejde. Men vi er også fuldstændig opmærksomme på, at der er en række andre mennesker, der har nogle andre holdninger, og så er det dog vigtigt at få lagt frem, hvad der så er de faktuelle forhold i jernindustrien. Hvad betyder det for den danske situation, at vi har de her forbehold? Og det tror jeg aldrig kan ødelægge noget. Vi har overordnet set det opfattelse, at det er bedst for Danmark at være helt og fuldt medlem. Sådan tror vi det er, men vi er ikke bange for, at der kommer viden frem på det her område, og at der er eksperter, der undersøger det. Vi tror ikke, at det vil ændre vores forhold til det, men vi tror, at det vil være med til at kvalificere debatten.

Som jeg sagde indledningsvis, er der meget stor forskel på dengang, vi sagde ja til Edinburgaftalen i 1993 og situationen i dag. Vi har fået 12 nye medlemslande; EU har udbygget sin kapacitet til at kunne påtage sig kriseoperationer; der er kommet nogle nye takter ind i forbindelse med den 11. september; euroen er blevet en gangbar mønt. Derfor tror vi, det er godt, at vi får en diskussion om forbeholdene, men vi synes også, det er godt, at der først er et kvalificeret grundlag at tage den diskussion på. Jeg er glad for, at der her har vist sig et flertal for at få en sådan undersøgelse, og så kan vi jo derefter diskutere, hvornår vi kan få folkeafstemninger om forbeholdenes afskaffelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-
hold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 29. marts 2007, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.50
